

Dokumentation

KiD

Kunskapsutveckling i Dialog

2014

2015-05-22

Liz Modin

Konsult

Inledning

Kunskapsutveckling i Dialog, KiD, är ett partnerskap med fokus på kunskapsutveckling kring mötesplatser på den fria tiden för unga. KiD växte fram och etablerades under år 2008. KiD är ett partnerskap mellan Sveriges kommuner och landsting, Fritidsledarskolorna, Fritidsforum med stöd av Myndigheten för Ungdoms och Civilsamhällsfrågor (Mucf) f.d. Ungdomsstyrelsen. KiD:s syfte är att genom dialog med olika berörda aktörer identifiera behov av kunskapsutveckling, belysa dilemman, utvecklingsbehov och möjligheter med fokus på metod- och kompetensutveckling, policy- och kvalitetsarbete och ungas behov. KiD ska förena det teoretiska och praktiska fältet genom nationella företrädare för kommuner, verksamheter, det civila samhället samt Fritidsledarskolorna. I samarbetet har det funnits möjlighet för de olika aktörerna att gemensamt formulera aktuella frågor för en gemensam utveckling

Bakgrund

Frans Oddner nämner bristen på kunskap om ungas fria tid och dess arenor i rapporten *Ungas mötesplatser och fria tiden*. (Ungas mötesplatser och fria tid – En redogörelse av projektet KiD, Kunskapsutveckling i dialog om ungas mötesplatser, åren 2008-2013). I rapporten menar han att öppen ungdomsverksamhet ger möjlighet till möten där behoven hos ungdomar ser väldigt olika ut, ur både ett individuellt, socialt, kulturellt samt socioekonomiskt perspektiv. Dessa mötesplatser är arenan där många ungdomar ges möjlighet till utveckling både socialt och personligt. Han menar också i rapporten att många forskare är eniga om att mötesplatsen kan genom sin verksamhet bland annat kan ge ökad självkänsla och öka ungdomars välbefinnande.

Det är inte mycket forskning som bedrivs inom området i Sverige. Med denna bakgrund togs initiativ till KiD. Partnerskapet ville öka kunskapen om metoder och strategier kopplat till ungas mötesplatser. Mellan 2010-2013 har fyra rapporter med koppling till mötesplatser för unga producerats av KiD;

Chilla, softa och samtala-Ungas utveckling av aktivt medborgaskap, (2010),

Lisbeth Lindström

Ungas entreprenöriella förmågor, (2011), Lisbeth Lindström

Svensk ungdomspolitik i kommunal praktik, (2011), Lars Lagergren och

H. Thomas R. Persson

Kunskap om gården, (2011), Torbjörn Forkby

Under år 2013 gjordes en strukturell förändring i projektet. Initialt hade KiD en nationell utgångspunkt, för att få en större kunskapsspridning i sektorn initierades regionala noder. År 2013-2014 etablerats fem noder; Nod Syd, Nod Småland, Nod Väst, Nod Stockholm samt Nod Norra Norrland. Utgångspunkterna för arbetet i noderna har byggts på behov och intresse i respektive regionen men har tagit sin utgångspunkt i KiD:s plattform.

KiD:s plattform (reviderad 2014);

”Kunskapsutveckling i dialog – KiD- är ett partnerskap mellan Fritidsforum, Fritidsledarskolorna i Sverige och Sveriges kommuner och landsting, samt ett antal regionala kunskapsnoder. Syftet med partnerskapet är att forma en hållbar struktur för kunskapsveckling som förenar det praktiska och teoretiska fältet genom att skapa förutsättningar för en dialog mellan olika aktörer. Det gör vi genom att driva på forskning och utveckling samt ge forum för erfarenhetsutbyte och sprida aktuell kunskap. I centrum för dialogen står forskning och utveckling om öppen ungdomsverksamhet, organisation och styrning av öppen ungdomsverksamhet samt yrkeskompetens inom öppen ungdomsverksamhet. Centralt är också arbetet med att göra ungas behov synligt och att stödja ungas demokratiska delaktighet i samhället. KiD ska:

- vara en viktig part i utvecklingen av öppen fritidsverksamhet/ungas mötesplatser, det vill säga fritidsgårdar, kulturhus för unga, ungdomens hus och liknande verksamheter,
- arbeta med innehåll, former och finansiering för ett utvecklat och hållbart partnerskap,
- stimulera utvecklingen av forum för samverkan kring frågor för kunskapsutvecklingen och fortbildning,
- främja dialog mellan nationella företrädare, andra nätverk och organisationer såsom verksamheter, fritidsledarutbildningar, representanter för högskolor, universitet, kommunal FoU och det civila samhället. Från år 2013 och framåt står

den regionala och lokala förankringen i fokus. Förankringen sker genom noder spridda över landet som samlar regionala och lokala intressenter inom praktik, forskning och utbildning med intresse för att gemensamt utveckla förutsättningarna för ungdomsarbete med anknytning till lokala utvecklingsprojekt.”

Aktiviteter

Genom noderna och dess regionala förankring har aktiviteterna under året haft en stor geografisk spridning samtidigt som fler med ett intresse för den öppna ungdomsverksamheten tagit del i aktiviteter inom KiD. Aktiviteterna har syftat till att utveckla både noden och dess arbete och att utveckla mötesplatser och dess verksamhet. Med bakgrund av nodernas olika inriktningar finns det anledning att dela upp aktiviteterna utifrån respektive nod.

Nod Syd

Nod Syd har genomfört regionala planeringsträffar med syfte att diskutera nodens strategi, struktur och aktiviteter. Aktörerna i noden är Sociologiska institutionen, Lunds Universitet, fritidsledarutbildningar i Jämshög, Eslöv Åkarp, Svenska kyrkan samt ideella föreningar, Kommunförbundet Skåne samt representanter från fem kommuners öppna verksamhet.

Under året har två seminarier genomförts med utgångspunkt från den öppna fritidsverksamheten för unga. Seminarierna har genomförts med föreläsare Mikael Stigendal ”Bidrar det öppna arbetet med unga till att lösa problemen med ojämlikheten?” och Mats Trondman ” Om vi vet vad vi vet menar men fritid kanske vi kan förstå hur vi ska tänka för att veta vad vi gör”. Målgruppen för seminarierna har varit personal i den öppna fritidsverksamheten.

Samarbetet med Sociologiska institutionen, Lunds Universitet har mynnat ut i fältstudier under frågeställningar som ”Unga kvinnor på fritidsgård”, ”Graffiti- var är den och hur ser den ut”, ”Relationen mellan skola och fritidsgård samt” ”Varför hänger våra ungdomar hellre på torget än på fritidsgården?”

Noden har under året aktivt arbetat med att återuppta samarbetet med det nordiskt (Sverige, Norge, Finland, och Island) forskarnätverk som KiD initierat tidi-

gare. För fortsatt arbete med nätverket har Fritidsforum utsetts som svensk koordinator.

Tillsammans med forskarna Erik Hannerz och Fredrik Sandberg skriver noden en bok kring den fria tidens lärande. Mottagare för boken är tänkt att bland annat vara Fritidsledarskolorna.

Nod Norra Norrland

Noden fungerar som ett komplement till de två, redan befintliga nätverk i regionen för de som arbetar med öppen verksamhet. Nodens arbete har haft fokus på kompetensutveckling för personal i öppen verksamhet med bakgrund av att det inte finns någon fritidsledarutbildning i regionen. En konferens har arrangerats för personer verksamma i öppen verksamhet med syfte att diskutera viktiga frågor som nodens arbete ska bygga på och samtidigt identifiera kompetensutvecklingsområden. Områden som identifierades var; motiverande samtal, områdesbaserat arbete, grundkurs för fritidsledare. Dessutom diskuterades vikten av kollegialt erfarenhetsutbyte, samarbete med forskningen, utbildare för vidareutbildning av befintlig personal samt en etablering av fritidsledarutbildning i regionen. För vidareutveckling av arbetet har under hösten nyckelpersoner från respektive län identifierats.

Nod Stockholm

Nätverket för fritidsfrågor för barn och unga som är en underavdelning i Föreningen Storstockholms kultur-och fritidschefer (FSKF) blev under året Nod Stockholm. Nodens fokus ligger på chefskapet inom branschområdet. Under året har noden genomfört en konferens för att inventera behovet av en nod och dess arbete. Efter konferensen skrevs ett avtal med Skarpnäcks folkhögskola med uppdrag att inventera aktörer, kommunal som fristående, inom öppen ungdomsverksamhet till nätverket men också starta och utveckla noden. En sammanställning kring framgångsfaktorer för ett levande nätverk har tagits fram som underlag för etableringen av Nod Stockholm. 95 kontaktpersoner hittades och dessa har informerats om etableringen av noden.

Noden har genomfört en workshop för chefer inom öppen verksamhet där framkom tre prioriterade områden för nodens fortsatta arbete med utgångspunkt på chefskapet; den politiska nivån-uppdraget, forskning, kvalitet-uppföljning, metoder för verksamhetsutveckling. Ytterligare teman som lyftes fram var; förlängd ungdomstid, samarbeten och kompetensförsörjning.

Nod Väst

Arbete i noden syftar till att stärka den öppna ungdomsverksamheten genom samarbete mellan praktik, forskning och utbildare vilket även är nätverket KEKS (Kvalitet och kompetens i samverkan) syfte. De aktiviteter som genomförts i noden är integrerade i KEKS verksamhet. Finansieringen från KiD till noden har bland annat gjort det möjligt att stötta studenter med olika studier som gjorts av verksamheten samt att arbeta fram forskningsansökningar. Temat för både forskningsansökan och studenternas uppsatser och ”papers” har varit icke-formellt lärande i öppen ungdomsverksamhet.

Noden genomförde under året konferensen ”KEKS- Inspiration och Utveckling 2014” där forskare från fältverksamhet och mellanstadieverksamhet presenterade sina resultat. Konferensen hade även en internationell utgångspunkt i ”The value of youthwork” där ett arbete kring temat presenterades. Ca 300 deltagare deltog under två dagar.

Med bakgrund av framgångsfaktorer i uppföljningsarbetet inom KEKS har man under året tagit fram skriften, *Handledning i arbetet med delaktighet och icke formellt lärande i ungdomsgrupper*.

En vidareutbildning har påbörjats i samverkan med olika aktörer med syfte att utbilda verksamma fritidsledare för att kunna stötta ungdomar att genomföra stora och små projekt inom ramen för så kallade projektkontor. Utbildningen har både akademiska moment och insikt i aktuell forskning.

KEKS har även genomfört seminarier för politiker för att diskutera och visa på vikten av en kunskapsbaserad ungdomspolitik.

Nod Småland

Nodens har under året besökt redan befintliga nätverk för personer verksamma inom öppen verksamhet. Besöken har syftat till att informera om noden och dess arbete men också för att tillsammans ta fram utvecklingsområden för ett gemensamt fortsatt arbete. Syftet har även varit att öka samarbetet mellan nätverken genom Nod Småland. Besök har gjorts hos nätverk i Jönköpings län samt Kalmar län. Gemensamma utvecklingsområden som framkommit är; gemensamma utvecklingsdagar för chefer, gemensamma kompetensutvecklingsdagar för aktiva fritidsledare, dialog med fritidsledarskolorna i regionen. Noden har tagit initiativ för att utveckla ett nätverk för sektorn i Kronobergs län.

Under året har aktionsforskning initierats inom Nod Småland för att koppla ihop forskning och praktik. Syftet är att studien ska visa ett forskningsbaserat arbetssätt som kan vara en del av en verksamhetsutveckling men också vara bryggan in i sektorn för forskningen. Torbjörn Forkby har fått frågan om att vara huvudforskaren i studien.

Kontakter har även tagits med Linköpings Universitet för ett eventuellt fortsatt samarbete med forskare.

Samtliga fritidsledarutbildningar i Småland har kontaktats för att utveckla ett närmare samarbete. Noden har bjudit in till en dialogdag kring framtidens utbildning med utgångs punkt i behovet hos sektorn kopplat till innehållet i utbildningen.

Gemensamt

Under perioden har träffar genomförts med styrgruppen samt representanter från samtliga noder för att diskutera fortsatt arbete och en gemensam utveckling. Träffarna har även haft stort fokus på informationsflöde mellan noderna och det arbete som genomförs i respektive nod. Dessa träffar har genomförts i Stockholm.

Under året har konferensen "Om ungas mötesplatser" arrangerats. Samtliga noder var representerade i arbetsgruppen för konferensen som i år genomfördes i Jönköping för femte gången under temat "Framtiden mötesplatser". Utgångspunkten för konferensen var de utmaningar som framtidens mötesplatser kan

stå inför med koppling till forskning och evidensbaserat arbete kring; validering, informellt lärande, jämställdhet och områdesutveckling. Föreläsare under dag ett var Stig-Arne Bäckman, Nordisk Valideringsforum, Erik Hannerz, Lunds Universitet, Ida Östensson, Crossing boaders samt, Johan Rådmark Nacka Dans och Teater. Dag två följdes dessa teman upp med ett mer verksamhetsnära perspektiv. Här presenterade Stureplan i Skara ett Ungdomens hus byggt på ungas engagemang, Funkabo fritidsgård i Kalmar, En mötesplats på lika villkor för tjejer och killar-är det möjligt? Lindängens Allaktivitetshus-Strukturerade fritidsaktiviteter för alla åldrar i skolans lokaler, Stråga fritidsgård en mötesplats i Jönköping med fokus på ungdomar med funktionsnedsättning samt Mucf-Erasmus + att skapa internationella mötesplatser.

Konferensen hade 140 deltagare med en spridning över hela Sverige. I Utvärderingen från deltagarna kan man se att många var nöjda med konferensen med kommentarer som ” Bra arrangerat och intressant med så många bra föreläsare”, ”Strålande initiativ och skön blandning föreläsare”, ” Jag vill bara säga tack till väl fungerande dagar. Jag har fått en ny bild av svenska fritidsgårdar och kraft i att ta upp stora frågor på ett plan som politiken förstår. Riktigt bra dagar”, ” Jag hade rätt låga förväntningar, jag tycker inte att konferenser som denna brukar vara särskilt bra, men den här gillade jag verkligen. Mycket intressanta och givande föreläsningar, god mat och trevligt sällskap!”, ” En viktig konferens som jag ska lyfta i Fritidsledarskolorna att det är viktigt att vara med på. Har varit med två gånger och varit nöjd två gånger.”, ” För många bra föreläsare, så man var tvungen att prioritera bort sådant som skulle varit bra för min verksamhet. Mer tid för mingel och nätverkande.”

Det deltagare ville skicka med till nästa konferensen är att göra dagarna likvärdiga med mer av innehållet i dag ett och mer tid för mingel och nätverkande.

Under Mucf:s rikskonferens arrangerade noderna seminariet ”Framtidens mötesplatser på den fria tiden”. På seminariet, med ca 250 deltagare, presenterades trender om ungas mötesplatser av aktörer från noderna med olika perspektiv och framtidsscenarioer, kring bland annat kunskapsutveckling och kvalitetsarbete baserat på gemensamma erfarenheter från noderna.

Med bakgrund av att innevarande år är det sista med ekonomiskt stöd från Mucf genomfördes en tankesmedja med deltagare från styrgruppen och samtliga noder med syfte att diskutera nyttan med KiD och KiD:s framtid. Dagarna kan sammanfattas med att samtliga noder ser att nätverket KiD fyller en funktion och kan fylla en funktion även i framtiden. Enigheten var stor kring att mötet mellan forskningen och fältet är viktigt. Detta är erfarenheter som bygger på det arbete som gjorts under en längre tid i KiD. Med kunskap kan KiD fungera som en forskningscentral där det även finns utrymme för ett informationsflöde mellan noderna. Ett flöde av utbyte och input i en spretig gemensam forskning inom ramen för samarbetet i KiD kan skapa större legitimitet för sektorn och dess arbete och kan skapa ett mervärde även med en minsta gemensamma nämnare. Ett fortsatt samarbete kan bygga på områden icke formellt lärande, utveckla samverkan i kommuner men också mellan regioner och mellan kommuner och civilsamhället. Noderna var eniga om att icke formellt lärande även är ett tema för gemensam forskning. KiD möjliggör ett närmare samarbete med fritidsledarutbildningar runt om i Sverige med utgångspunkt från de behov noderna ser i sektorn.

Formen för det framtida arbetet i KiD diskuterades och mötet kom fram till att den nuvarande styrelsen tillsammans med aktörer från samtliga noder blir en samordningsgrupp. Det är mycket viktigt att de nationella aktörer som utgjort styrgruppen blir kvar i samordningsgruppen för en förankring på nationell nivå. Noderna ska även i framtiden ha en hög självständighet med bakgrund av de olika behov som finns i respektive region men kunskaper och erfarenheter från respektive nord blir viktig för en nationell utveckling av sektorn.

KiD ska fortsättningsvis genomföra konferensen Om Ungas mötesplatser och undersöka möjligheter till gemensamma bidragsansökningar för verksamhetsutveckling och forskning inom sektorn.

Framtid

Samtliga noder visar på vikten av ett fortsatt arbete inom partnerskapet KiD. De kunskaper och erfarenheter som genererats inom KiD har visat att ett gemensamt arbete kan utveckla sektorn och den öppna fritidsverksamheten stimulerar till kunskapsutveckling. Nodernas beskriver sina framtida fortsatta arbeten där dialogen mellan olika aktörer, lokala, regionala och framförallt nationella är viktiga för arbetet med att utveckla sektorn. Aktörerna är både fritidsledarutbildningar, högskolor och universitet men även andra nätverk, och civilsamhället. Arbetet i noderna tar sin utgångspunkt i behov, och möjligheter till utveckling i sina regioner, vilket har visat sig ha olika utgångspunkter men att nodernas tillsammans ger en bild av behovet av sektorn i stort. Det finns i dagsläget små möjligheter för en enskild nod att genomföra ett utvecklingsarbete kring dessa behov men genom erfarenhetsutbyte och ett strategiskt samarbete mellan noderna kan en utveckling av sektorn möjliggöras. Utmaningar i det framtida arbete inom KiD är dels att hitta möjligheter till extern finansiering och då i första hand för att kunna initiera och genomföra forskning i sektorn men också föra en dialog kring kompetenser för verksamma inom öppen verksamhet för att möta besökarnas behov och utveckla mötesplatser. Ytterligare en utmaning är att föra en dialog kring kvalitetsarbete i den öppna verksamheten. Vad är kvalitet och hur kan vi höja den ytterligare?

Sammanställning av aktiviteter under 2014

Nod Syd

- 5 regionala planetringsträffar
- 8 fältstudier genomförda av studenter på Lunds Universitet
- 2 seminarier kring öppen fritidsverksamhet
- Re-etablering av nordiskt forskarnätverk
- Boken, *Den frita tidens lärande* har påbörjats

Nod Norra Norrland

- Möten för uppstart av nod
- 1 konferens för ungdomsarbetare med utgångspunkt utveckling av nodarbetet

Nod Stockholm

- Möten för uppstart av nod
- Inventering av aktörer
- Identifiering av framgångsfaktorer för ett lyckosamt och levande nätverk
- 1 workshop för inventering av kunskapsbehov och aktuella möjligheter och utmaningar
- 5 projektgruppsmöten har genomförts

Nod Väst

- Stöd till studenter för skrivande av fallstudier kring icke-formellt lärande
- 1 forskningsansökan har skrivits
- 1 konferens "KEKS-Inspiration och Utveckling 2014" har genomförts
- Framtagande av "Handledning i arbetet med delaktighet och icke-formellt lärande i ungdomsgruppen"
- 1 vidareutbildning för verksamma fritidsledare har påbörjats
- 2 seminarier för politiker kring vikten av kunskapsbaserad ungdomspolitik

Nod Småland

- 2 regional informations- och utvecklingsmöten
- 2 planeringsträffar för aktörer i noden
- Aktionsforskning har påbörjats

1 möte med Linköpings Universitet, samverkan forskning

Samarbete med samtliga fritidsledarutbildningar i länen har initierats

Gemensamt

4 styrgruppsmöten har genomförts

1 konferens "Om ungas mötesplatser" har genomförts

1 seminarier har arrangerats under Mucf:s rikskonferens

Webbsidan ungasnotesplatser.se har uppdaterats